

Samo Chalupka

Likavský väzeň

Z Likavy, zo zámku,
junák väzeň hľadí:
či Tatra už kopnie?
Či sa háj už mladí?

Rozvíjaj sa, háju,
ty moja hospoda,
zažiadala sa mi
tá zlatá sloboda.

Tu moja hospoda
na skale vysokej,
tu ja junák väzeň
vo veži hlbokej.

Mocné moje ruky
o skalu prikuté,
bystré moje nohy
v železách obuté.

Rúčky moje, zvyklé
nad Turkom víťaziť,
hoj, ktože mi vás dal
k tej skale priväziť?

Nožky moje, zvyklé
zámky naskakovať;
hoj, ktože mi vás dal
tak ťažko okovať?

Dali mi vás, dali
zo troch stolíc páni,
keď nás postrieľali
v krásnoholskej stráni.

V tej zakliatej stráni,
hoj, v tom krutom boji,
tam ste vy mne padli,
vy junáci moji!

Jedni popadali,
druhých zaväzili,
veruže sme, bratia
nešťastný boj bili.

Hoj, vyletel vietor
zo zelených hájov,
niesol zlú novinu
do slovenských krajov:

tie zelené háje
za nami uvädli,
tie slovenské kraje
v ťažký žiaľ upadli.

Kraje naše, kraje!
Veď sa vám zazdalo,
že už tak ide byť,
ako by byť malo.

Zdalo sa vám, zdalo,
ale nestalo sa;
tie naše nádeje
ako ranná rosa:

slnko ju prihreje,
vietor ju oveje;
ta ste vy nám zmizli,
vy naše nádeje!

A čo by tam zmizli?
Či sa už vyžila,
ako bûtla jedľa,
tá slovenská sila?

Nezmizli! - Hoj, nesmúť,
ty rodinka moja:
a kto sa nás báli,
nech sa nás len boja.

Len sa mne ty rozvi,
háju môj zelený;
nebudem ja dlho
v zámku zaväzený.

Hoj, nezaväzia ma
tie hlboké veže,
hoj, nedostrežú ma
tie zámocké stráže.

Tie hlboké veže -
ved' ich ja prelámam,
tie zámocké stráže -
ved' ich ja oklamem.

Hoj, počím sa ony
za mnou v pohon dajú,
už ma ty ukryješ,
zelený môj háju.

Pomôž, Bože, pomôž,
na tú našu Tatru,
na Tatre vysoko
roznieť si vatru;

v tej kosodrevine
vatru si roznieť,
slovenskej rodine
slobodou zasvietim.

A čo dobrý junák,
keď tú vatru zočí,
z údolia i z holí
ku mne si priskočí.

Kolo mňa, junáci!
kolo naokolo,
hoj, bude nám, bude,
ako nám nebolo!

Nech mi len valaška
zablysne sa v pästi,
dá Boh, lepšie dni nám
svitnú v našej vlasti;

nech len streľba naša
po horách zahučí;
dá Boh, že sa lepšej
pravde svet naučí;

tej pravde slovenskej:
mne tak ako tebe;
nezávid' inému,
čo praješ sám sebe!

Zavej, vetre, zavej,
cez hory, cez háje,
pozdravže mi pozdrav
tie slovenské kraje;

pozdravže mi, pozdrav
tie slovenské rody,
hoj, udrie raz i nám
hodina slobody.